

GÜMÜŞHANEVÎ'DEN İNCİLER

Hazırlayan: Niyazi Karabulut

Kelam-ı Kibar Nedir?

Kelam-ı kibar Türkçeye özdeyiş veya vecize olarak tercüme edilebilir. Kelime manası büyük söz demektir. Eskilerin "Kelam-ı kibar, kibar-ı kelamest," (Sözün büyüğü büyüklerin sözüdür) cümlesi bu meyanda söylenmiş güzel bir sözdür.

Özdeyiş'i TDK şöyle tarif ediyor: a. (ö'zdeyiş) Bir düşüncüyü, bir duyguyu, bir ilkeyi kısa ve kesin bir biçimde anlatan, genellikle kim tarafından söylendiği bilinen özlü söz, vecize, ülger, kelamıkibar, aforizm, aforizma, motto.

Kısaca söyleyeni bilinen, kısa fakat derin anlamlı (özlü) sözlere özdeyiş (vecize) adı verilir. Kişisel ürün oluşuyla atasözlerinden ayrılırlar. Özdeyiş, vecize, aforizma ya da özlü söz; düşünce, duygu ya da ilkeleri kısa ve öz bir biçimde anlatan sözlerdir. Özdeyişlerin söyleyeni genellikle bellidir; ancak bazı sloganlaşmış özdeyişlerin kim tarafından söylendiği bilinmeyebilir.

Son zamanlarda daha çok kullanım kazanan aforizma, çeşitli konulardaki düşünceleri, kesinlikle bilinmesi gereken kural ve özellikleri birkaç kelime ile öz ve ahenkli olarak anlatan cümleleri deniliyor. Sözcüğün kökeni Latince'deki "aphorismus" sözcüğünden gelmekte. Bizdeki vecizeye benzer ancak biraz daha uzundur ve felsefidir.

Kelam-ı kibar geleneği İslam literatüründe önemli bir yer tutar. Bazen beyit şeklinde bazen mısra şeklinde olabildiği gibi genel olarak düzyazı halinde kısa cümleler olarak karşımıza çıkarlar. Özlü sözler yolumuza ışık tutan el fenerleri gibidir. Hakikat yolunda işaret levhaları. Bu sebeple İslam alimlerinin bir çoğunun eserlerinde kelam-ı kibara rastlamak mümkün.

Aşağıda Gümüşhanevî'nin eserlerinden seçilmiş özlü sözleri bulacaksınız. Kısa bir çalışmayla belirlenen bu sözlerden daha fazlasını Gümüşhanevî'nin kitaplarında bulmak mümkün. Ben kısa olanlarını tercih ettim. Sözlerin hangi kitaptan alındığını da belirterek kaynaklara müracaatı kolaylaştırmak istedim.

[Hayatımızın her anına ışık tutacak olan bu sözlerin düşünülerek okunması azami fayda sağlamamıza vesile olur umudunu taşıyorum.](#)

*Günahın küçüklüğüne değil; huzurunda suç ve günah işlediğin Cenabı Allah'ın büyüklüğüne bak. (Necatü'l-Gafilin)

*Dünya ve ahrette, şer gam, keder, ve dert namına ne varsa hepsinin sebebi günahlardır. (Devau'l-Müslimin)

*Günahlardan kurtuluşun en süratli ve kestirme yolu, muhabbetullah ve cemelullaha aşk ve şevk ile bağlanmadır. (Devau'l-Müslimin)

*Aşk ise, bütün his, irade ve düşüncelerden sıyrılarak yalnız Allaha büyük bir iştihakla yönelmek, mal evlat, dünya v.s. her türlü ilgi alakadan koparak, Halık'a hasret duymaktır. (Devau'l-Müslimin)

"Gümüşhanevî'den İnciler" Tamamını Görmek İçin Tıklayınız (pdf)